

OPIS DZIAŁALNOŚCI KULTURALNEJ

Opis działalności prowadzonej przez wnioskodawcę – Teatr Wielki w Łodzi.

Początki tradycji operowej w Łodzi, to nie dzień rozpoczęcia działalności artystycznej Teatru Wielkiego; pomijając przedwojenne wizyty obcych zespołów operowych, datuje się ona od 1954 roku, kiedy to uchwała Prezydium Rady Narodowej, a na wniosek Stowarzyszenia Przyjaciół Opery powołano do życia OPERĘ ŁÓDZKĄ – wymarzone dziecko tak wybitnych osobowości, jak: prof. W. Raczkowski, prof. T. Kiessewetter oraz M. Drobner. Pierwszym i długoletnim dyrektorem Opery była Sabina Nowicka. Działalność Opery Łódzkiej zainaugurowała premiera *Strasznego dworu* S. Moniuszki. Od tej pory, przez kilkanaście lat, Opera Łódzka proponowała coraz szerszemu gronu wielbicieli kolejne premiery na gościnnych scenach Teatru im. Stefana Jaracza i Teatru Nowego. W sumie było ich trzydzieści, a wśród nich m.in.: *Cyganeria* G. Pucciniego, *Halka* S. Moniuszki, *Rigoletto* i *Traviata* G. Verdiego, *Don Giovanni* i *Wesele Figara* W. A. Mozarta, *Rycerskość wieśniacza* Mascagniego. Nie zabrakło również przedstawień baletowych. Ich głównym twórcą, podobnie jak i pierwszego profesjonalnego w Łodzi zespołu baletowego, był Feliks Parnell. Jego słynne *Parady Parnella* zdobywały nie tylko publiczność Łodzi, ale także widzów całego kraju i zagranicą, podczas licznych tournée.

Opera Łódzka działała od 1967 roku, czyli od roku, w którym otwarty został nowoczesny gmach – gmach Teatru Wielkiego. Dokładnie w dniu 19. stycznia 1967 roku, po raz pierwszy w nowym budynku podniosła się kurtyna i działalność artystyczną rozpoczął Teatr Wielki w Łodzi. Podczas kolejnych wieczorów, dzień po dniu, co było ewenementem na skalę światową, zaprezentowano cztery premiery: *Halkę* S. Moniuszki, *Książ Igor* Borodina, *Straszny Dwór* S. Moniuszki i *Carmen* G. Bizeta. Już ten pierwszy zestaw tytułów był zwiastunem linii repertuarowej nowego Teatru: klasyka operowa w inscenizacjach na miarę wielkich możliwości artystycznych młodego zespołu artystów i miarę możliwości technicznych nowoczesnego gmachu.

Kolejne premiery realizowane były przez najwybitniejszych twórców polskiego teatru nie tylko ścigały do Teatru Wielkiego mieszkańców Łodzi i regionu, ale także widzów z całej Polski. Wkrótce też rozpoczęły się kursy słynnych „pociągów operowych” Jerzego

Waldorffa. Do dziś Teatr Wielki przygotował blisko 250 premier, w tym prapremier polskich i pierwszych wykonań oper rodzimych kompozytorów – m.in. *Maria Stuart* i *Lord Jim* R. Twardowskiego.

Podstawą repertuaru Teatru była i jest po dziś dzień przede wszystkim operowa i baletowa klasyka światowa realizowana na możliwie najwyższym poziomie artystycznym. Na scenie Teatru Wielkiego swoje produkcje przygotowali najlepsi reżyserzy (m.in. K. Dejmek, A. Hanuszkiewicz, M. Prus, R. Peryt, M. Weiss – Grzesiński, W. Zawodziński, T. Konina), scenografowie (m.in. K. Pankiewicz, F. Starowieyski, H. Poulain, A. Majewski, M. Stańczak, M. Kołodziej), dyrygenci (m.in. B. Madey, A. Wicherek, W. Michniewski, A. Straszynski) i choreografowie (m.in. F. Parnell, W. Borkowski, T. Kujawa, E. Wycichowska, A. Fodor, L. Massine, G. Veredon).

W spektaklach Teatru Wielkiego w Łodzi brały i biorą udział najwybitniejsi polscy śpiewacy (m.in. Teresa Wojtaszek – Kubiak, Teresa Żylis – Gara, Delfina Ambroziak, Izabella Nawe, Stefania Toczyska, Teresa May – Czyżowska, Ryszard Karczykowski, Antoni Majak, Andrzej Saciuk, Władysław Malczewski), a także gwiazdy wokalistyki światowej (m.in. Victoria de Los Angeles, Fedora Barbieri, Nicolai Gedda, Jose Cura, Jose van Dam, Barbara Hendricks, Andrea Bocelli).

Od początku swego istnienia Teatr Wielki prowadzi rozległą działalność impresaryjną. Swoje spektakle prezentuje na scenach Europy Zachodniej, wszędzie wzbudzając aplauz publiczności i uznanie zagranicznej krytyki teatralnej i muzycznej. Szczególne znaczenie prestiżowe miały występy Teatru we Włoszech, inaugurujące po odbudowie działalność Teatro Vittorio Emanuele w Messynie i prezentacja polskich oper narodowych (*Halka*, *Straszny dwór*) w operze w Lyonie.

Wielkie znaczenie w działalności Teatru Wielkiego w Łodzi odgrywają Łódzkie Spotkania Baletowe – biennale będące swoistą konfrontacją trendów i szkół choreograficznych w światowym balecie. Od 1968 roku w Łodzi wystąpiły wszystkie najważniejsze i najbardziej liczące się kompanie baletowe, były wśród nich m.in.: Balet XX Wiciku Maurice Bejarta, Ballet Rambert, Nederlands Dans Theater, Cullberg Ballet, Bastheva Dance Company, Stuttgarter Ballet, Ballet Nacional de Cuba, Elisa Monte Dance Company, Complexions Contemporary Ballet, Korea National Ballet Company, Ballet National de Marseille. Łódzkie Spotkania Baletowe to również znakomita promocja Łodzi i Teatru Wielkiego w Łodzi na całym świecie.

W ramach akcji promocyjnej Teatr Wielki w Łodzi już od wielu lat prowadzi szeroko zakrojoną akcję pod nazwą *Bliżej Teatru Wielkiego*, dzięki której szansę dotarcia na spektakle mają nie tylko łodzianie, ale także mieszkańcy całej Polski centralnej. A warto Teatr Wielki w

Łodzi odwiedzać, bowiem w jego repertuarze znajduje się kilkanaście oper, operetek, baletów i musicali – od klasyki po dzieła współczesne, zrealizowanych i wykonywanych na najwyższym poziomie artystycznym.

Nie tylko pod względem wysokiego poziomu prezentowanych dzieł, ich różnorodności i atrakcyjności inscenizacyjnej Teatr Wielki w Łodzi jest wiodącą sceną w kraju i jedną z bardziej ciekawych w Europie. Także możliwości techniczne mają w tym obrazie niebagatelne znaczenie. Teatr Wielki w Łodzi jest drugim pod względem wielkości gmachem operowym w kraju a jednym z większych w Europie. Łączna kubatura budynków głównego i technicznego wynosi 195 000 m³. Scena główna o szerokości 26 m i głębokości 39,5 m składa się z 6 dużych zapadni, które mogą jeździć niezależnie do 3 m w górę i w dół. Na scenę z dwóch kieszeni scenicznych oraz z zascenia może wjeżdżać 15 dużych wózków z dekoracjami. Teatr ma także scenę obrotową o średnicy 16 m. Nad sceną główną, która wraz ze sznurownią i stropem ma 46 m wysokości zamontowanych jest 47 sztankietów do podnoszenia i opuszczania dekoracji.

Budynek Teatru Wielkiego w Łodzi usytuowany jest na centralnym placu miasta, w miejscu, gdzie krzyżuje się wiele linii komunikacyjnych a nieopodal mieszczą się dworzec PKP i PKS. W bliskim sąsiedztwie usytuowane są hotele i restauracje, które prowadzą swoją działalność usługową na wysokim poziomie.

Widzowie Teatru Wielkiego w Łodzi w latach 2005 – 2008:

* 2005 r.	55 409 widzów
* 2006 r.	67 981 widzów
* 2007 r.	95 664 widzów
* 2008 r.	79 346 widzów

Niektóre nagrody i wyróżnienia dla Teatru Wielkiego w Łodzi.

ZŁOTA MASKA dla Teatru Wielkiego w Łodzi za *Dialogi Karmelitanek*. najlepszy spektakl w sezonie 1999/2000. pod kierownictwem muzycznym Tadeusza Kozłowskiego. w reżyserii i ze scenografią Krzysztofa Kelma.

ZŁOTA MASKA dla Henryka Baranowskiego, najlepszego reżysera i inscenizatora w sezonie 1999/2000.

NADZWYCZAJNA ZŁOTA MASKA dla Krystyny Rorbach za kunszt wokalny i aktorski, wielkie serce, klasę artystki i człowieka oraz heroiczną postawę wobec Teatru i publiczności, którą potwierdziła udziałem w spektaklu *Makbet* z Renato Brunonem.

NADZWYCZAJNA ZŁOTA MASKA dla Joanny Woś za sceniczną osobowość prezentowaną we wszystkich kreacjach wokально – aktorskich stworzonych na scenie teatru Wielkiego w Łodzi.

NADZWYCZAJNA ZŁOTA MASKA dla Jolanty Bibel za wybitne kreacje wokalne i aktorskie. fenomenalny i niespotykany głos.

NAGRODA IM. ANDRZEJA HIOLSKIEGO w kategorii najlepsza rola żeńska dla Katarzyny Nowak – Stańczyk za rolę Teje w *Echnatonie* Ph. Glassa.

NAGRODA IM. ANDRZEJA HIOLSKIEGO w kategorii najlepsza rola męska dla Przemysława Reznera za rolę Papagena w *Czarodziejskim Flecie* W. A. Mozarta.

NAGRODA IM. ANDRZEJA HIOLSKIEGO w kategorii debiut operowy dla Anny Cymerman za rolę Blanche w *Dialogach karmelitanek* F. Poulenca.

ZŁOTA MASKA dla Krzysztofa Bednarka za kreację wokально – aktorską w roli Turridu w *Rycerskości wieśniaczej* P. Mascagniego.

ZŁOTA MASKA dla Joanny Woś za kreację wokально – aktorską w roli Lukrecji w *Lukrecji Borgii* G. Dionizettiiego.

ZŁOTA MASKA dla Tomasza Koniny za scenografię i inscenizację *Adrianny Lecouvreur* F. Cilèi.

ZŁOTA MASKA dla Macieja Prusa za najlepszą reżyserię opery *Lukrecja Borgia* G. Dionizettiiego w sezonie 2004/2005.

ZŁOTA MASKA dla Moniki Cichockiej za kreację wokально – aktorską w roli Aidy w *Aidzie* G. Verdiego w sezonie 2005/2006.

NADZWYCZAJNA ZŁOTA MASKA dla realizatorów i tancerzy za szlachetność estetyki przedstawienia *Śpiąca Królowna* w choreografii Giorgio Madii i scenografii Daniela Joana Romana w sezonie 2005/2006.

ZŁOTA MASKA za najlepszą inscenizację sezonu 2006/2007 spektaklu *Kopciuszek* dla Giorgio Madii.

ZŁOTA MASKA dla Cordelii Mathes w sezonie 2006/2007 za scenografię i kostiumy w przedstawieniu *Kopciuszek*.

ZŁOTA MASKA dla Milana Davida za najlepszą scenografię przedstawienia operowego *Carmen* w sezonie 2006/2007.

ZŁOTA MASKA dla Joanny Moskowicz za najlepszy debiut w roli Rozyny w przedstawieniu *Cyrulik sewilski* w sezonie 2006/2007.

ZŁOTA MASKA dla Agnieszki Makówki za najlepszą kreację wokalnno – aktorską w roli Cherubina w przedstawieniu *Wesele Figara* w sezonie 2006/2007.

BRYLANT POLSKA DZIENNIK ŁÓDZKI dla Bernadetty Grabias za szczególnie wartościowe osiągnięcia. Nagroda przyznawana dla młodych aktorów pracujących na scenie nie dłużej niż 5 lat.

ZŁOTA MASKA za najlepszą inscenizację sezonu 2007/2008 dla Giorgio Madii za spektakl *Opowieści Hoffmanna*.

ZŁOTA MASKA dla Doroty Wójcik za najlepszą kreację wokalnno – aktorską w roli Antonii w przedstawieniu *Opowieści Hoffmanna* w sezonie 2007/2008.

TEATR WIELKI w ŁODZI

Płoczek
Teresa Płoczek

TEATR WIELKI w ŁODZI

deSey
Monika deSey

TEATR WIELKI w ŁODZI

Pl. Dąbrowskiego tel. 633-99-80

90-249 Łódź 1

NIP 724-000-17-93 Reg.000279195